



Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. VI. Religiosi Mendicantes possunt ministrare Eucharistiam omnibus
& singulis Christi fidelibus, quocumque anni tempore, præterquam in
Festo Paschatis Refurrectionis Dominicæ, & mortis articulo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

hoant Religiosi Medicantes in hac materia ?
Respondeo breviter :

CONCLUSIO VI.

Religiosi Mendicantes possunt ministrare Eucharistiam omnibus & singulis Christi fidelibus, quocumque anni tempore, præterquam in Festo Paschatis Resurrectionis Dominica, & mortis articulo.

ITa Paulus III. Bulla: Licet debitum 8. apud Rodriguez ibi: Nec non omnibus & singulis Christi fidelibus tam forensibus, quam in civitatibus & locis, in quibus Socii prædicti (Patres Societatis Jesu) consistunt commorantibus, aut illac transcurrentibus, Eucharistia Sacramentum . . . quocumque anni tempore, præterquam in Festo Paschatis Resurrectionis Dominica, & mortis articulo, nisi necessitas urgeret, eorundem fidelium Parochialium Ecclesiarum Rectorum licentia minime requisita, accipere libere & licite valeant.

Et Paulus IV. Bulla: Cum sicut 3. apud eundem Auctorem sic ait: Nos igitur . . . mentem nostram declarare volentes, quod de cateo tam dictorum, quam aliorum, quarumcumque Provinciarum, Civitatum & Diocesium per totum orbem, omnium ariusque sexus fidelium pro tempore dicti Ordinis (Minorum) fratres à suis Superioribus, ut moris est, deputati Confessores, Confessiones etiam infirmorum ubilibet, etiam extra domos & habitacula eorundem fratrum audire, eosque à castibus & censuris, quibus eis per privilegia Sedis Apostolica huiusmodi hæcenus concessum est, posse absolvere, & ipsi hæcenus absolvere consueverunt, absolvere & penitentiam salutarem iniungere, ac omni tempore præterquam in die Resurrectionis Dominica Sacramentum Eucharistia, tam illis, quam aliis quibusvis personis, licite ministrare possint, Apostolica auctoritate tenere præsentium indulgemus, ac decernimus & declaramus.

Per hæc autem & alia similia privilegia, que studio brevitatis omitto, abundè derogatum noscitur Clement. Religiosi de Privil. & excell. privilegiatorum (de qua superius egimus) cum Romanus Pontifex (qui iura omnia in seipso pectoris sui censetur habere) Constitutionem emittendo posteriorem, priorem, quamvis de ipsa mentionem non faciat, revocare noscatur. cap. 1. de Constit. in 6.

Si dixeris, ergo sine licentia Parochi Religiosi Mendicantes possunt ministrare Viaticum, cum in posteriori Bulla non excipiatur articulus mortis.

Respondeo Neg. Consequentiam; quippe ut habet Reg. Juris 81. de Reg. Juris in 6. In generali concessione non veniunt ea, que quis (propter specialem, quam habent difficulta-

tem) non esset verisimiliter in specie concessurus. Quod autem Communicatio in articulo mortis, seu Viaticum habeat specialem difficultatem, patet vel ex eo solo, quod Paulus III. eam excepserit.

Immo aliqui putant jam olim prohibitam fuisse Mendicantibus jure communi Clement. Dudum de Sepulturis ibi: Verum ne parochiales Ecclesie, & ipsarum Curarum sive Rectores qui ministrare habent Ecclesiastica Sacramenta &c. Sed hæc verba, meo iudicio, nimis generalia videntur, ut ex ipsis possit probari specialis prohibitio ministrandi Communionem in articulo mortis.

Alii respondent tempore Pauli IV. nullam fuisse controversiam inter Religiosos & Parochos de ministranda Communionem in articulo mortis, sed solum de casibus ordinariis, & ideo Pontificem non excepisse hunc articulum, utpote satis exceptum à Paulo III. suo prædecessore, & ab omnibus ut talem admittitur.

Si rursus objicias Paulus IV. eodem tempore verborum concedit administrationem Eucharistia, & Penitentia; atqui Penitentiam possunt Religiosi Mendicantes administrare in articulo mortis: ergo etiam Eucharistiam.

Respondeo rursus Neg. Consequentiam. Ratio disparitatis petenda est ex materia subiecta; nam Sacramentum Penitentia; est magis necessarium, & quamdam habet difficultatem ex parte ministrari, ac proinde oportuit privilegia majora & generaliora circa illud concedere. Hinc cum satis certò constet speciales satisfacere præcepto annua; Confessionis, dum continentur Religiosis privilegiatis, nihilominus communis sententia docet non satisfacere præcepto annua; Communionis, dum apud ipsos communicant, ut statim latius declarabimus.

Adde exceptionem Pauli III. qui solum loquitur de Communionem ministranda, minime de Sacramento Penitentia; ut proinde videatur esse justa ratio potius Communionem excipiendi à verbis generalibus Pauli IV. quam Sacramentum Penitentia;. Præsertim accedente communi sensu & praxi Ecclesie, quæ est optima interpretis mentis Pontificis, quæ mens præferenda est cortici verborum, ubi de ea satis constat.

Alia difficultas & præcipua hujus Conclusionis est, quid Paulus III. & alii Pontifices intelligant per diem Paschatis, quem excipiunt in suis privilegiis.

Doctores communiter intelligunt Festum illud non materialiter, sed formaliter pro tempore præcepti, ut sit idem, quod Communicatio Paschalis, id est, Communicatio, quæ satisficit præcepto annua; Communionis.

Probat; quia Pontifices per illam exceptionem voluerunt aliquem favorem concedere

41. Alia obiectio.

Solutio.

Assignatur disparitas inter Penitentiam & Communionem.

42. Per diem Paschalis intelligunt Pontifices Communionem Paschalem.

Probat;.



dere Parochis, ut saltem ad minus semel in anno pascant per se, vel alium a se deputatum, proprias oves corpore vivifico Christi, juxta caput: *Omnis utriusque sexus* 12. de Pœnitentiis & remissionibus. Nullus autem, vel certè exiguus favor esset, si intelligeretur dies illa materialis: siquidem possent velle tali die non communicare, & aliis diebus præcedentibus, vel subsequētib; apud Religiosos præcepto satisfacere.

43. Obiectio.

Henriquez.

Dices; privilegium, cum sit juris odium, est strictè interpretandum, salvo jure Parochi & communi, cui Pontifex non voluit derogare. Ita Henriquez lib. 8. cap. 5. n. 2. Ubi (prout etiam cap. 55. n. 1.) docet prorsus illicitum esse ipso materiali Festo Paschatis alibi communicare, quàm in propria parochia (nisi de speciali licentia Parochi) estò communicans non intendat implere præceptum Ecclesiæ; quia vel antea in propria parochia communicavit, vel intendit postmodum in ea communicare. Addit cap. 5. Nec tamen qui ante vel post illum diem communicat (ex privilegio apud Mendicantes) liberatur à præcepto comunicandi semel in propria parochia.

Privilegium est intelligendum intrà proprietatem verborum.

Sed contrà; licet privilegium derogans juri communi sit odiosum, & ideo strictè interpretandum; equidem semper intrà proprietatem verborum: jam autem Pontifex, ut superius expendimus, concedit Religiosis Mendicantibus quocumque tempore ministrare Eucharistiam, excepto die Paschatis Resurrectionis Dominicæ. Vel ergo loquitur de Communione Paschali, & habemus intentum, vel de solo illo die materialiter sumpto, & tunc non est ulla ratio, quare aliis diebus non possint fideles præcepto satisfacere in Ecclesiis Mendicantium.

44. Alia obiectio

Dices; loquitur Pontifex de utroque, id est, de Communione Paschali, & de ipso die Festo materialiter sumpto. Sed unde constat? Ex capite, inquis, *Omnis utriusque sexus*, ubi præcipitur annua Communio accipienda ex manibus proprii Sacerdotis, vel alieni de ipsius licentia.

Solvitur.

Respondeo, etiam ibi præcipitur annua Confessio facienda proprio Sacerdoti, aut alieno de ejus licentia, & tamen, quia in privilegio Religiosis concessio audiendi quorumcumque fidelium Confessiones nulla exceptio fit, potest quis satisfacere præcepto annuæ Confessionis, constituendo alicui Religioso sine ulla licentia proprii Parochi.

45. Instans; in privilegio ministrandi Eucharistiam fit exceptio. Fit omnino, at solius Communions Paschalis. Quod ulterius probo

Per Pascha, ex capite: *Omnis utriusque sexus* mox allegato, ubi per *Pascha* ex concessione Eugenii IV. de qua superius egimus, intelligitur totum tempus Paschale, & non una tantum dies Resurrectionis Dominicæ. Ergo similiter per Festum

Paschæ, quod excipitur in privilegio ministrandi Eucharistiam, non debet intelligi materialis dies Resurrectionis, qui unicus est; sed totum tempus Paschale.

Vel ergo excipitur Communio faciēda toto illo tempore, sive ex præcepto, sive ex devotione, quod est contra communem sensum & praxim; vel solùm excipitur Communio præcepta, sive hoc die fiat, sive alio; & sic patet, communicare quempiam posse ipso die materiali Resurrectionis apud Religiosos, si alio die communicet in propria parochia.

Interim tamen non exponitur à Religiosis isto die Eucharistia; nec solent communiter omnibus Eucharistiam distribuere, sicut aliis diebus, ne per errorem populus putet se illo die posse in ipsorum Ecclesia satisfacere præcepto.

Cæterùm si aliquis in particulari peteret, præsumi posset & deberet, nisi aliud obstat, vel satisfecisse, vel satisfacere velle alià die in sua Parochia, ideoque non esset ei Communio deneganda.

Hanc esse mentem Ecclesiæ (quæ præferenda est cortici verborum) satis indicat declaratio facta à sacra Congregatione Cardinalium in Epistola directâ ad Cardinalem Boicampagnum anno 1638. dum esset Archiepiscopus Neapolitanus, sequentis tenoris: *Conquesti sunt coram Sanctissimo Domino Rectore Ecclesiarum Parochialium istius civitatis de Patribus Theatini. & Societatis Iesu, quòd asserere audent, personas laicas assumentes in eorum Oratorijs, seu Congregationibus Eucharistiæ Sacramentum in die Paschali, Ecclesiæ præcepto satisfacere; cumq; id minime sit permissum, sed sacram Communionem tempore Paschali à proprio, vel ab alio de ipsius Sacerdotis licentia suscipere teneantur, Sanctitas sua iuste Eminentia sua significandum, ut sub pena suspensionis à Divinis, & aliis sibi bene visis prohibeat præfatis Religiosis; moneatq; ipsos laicos Sacramentum Eucharistiæ, ut supra de manu proprii Parochi teneri suscipere, ut Ecclesiæ præcepto satisfiant. Ita igitur pro sua pastorali pietate omnino curabit Eminentia Vestra, cui me humillimè commendo. Roma die 20. Martii 1638.*

In qua Epistola, ut advertit Dicastillo disp. 11. nu. 60. non solum cavetur ne imposterùm tale quid fiat; sed expressè declaratur etiam antea non licuisse, eumq; fuisse sensum Prælatorum Ecclesiæ. Notat secundo idem Auctor in his litteris solum agi de jure communi. Salva igitur manent privilegia, sive specialia, sive generalia, si fortè Regulares huiusmodi habeant, de quibus videri potest Rodriguez tom. 1. qq. Reg. q. 56. a. 3.

Interea obiectio communi sententiæ Decretorum Congregationis Cardinalium Concilii Trident. confirmatum auctoritate Apostolica Innocentii X. sequentis tenoris: *Die 9. Julii anno 1644. Sacra Congregatio Eminentissimorum*

Secl. 12. De distributione Eucharistia. Concl. 7. 373

Cardinalium Concilii Tridentini interpretum post maturam discussionem censuit Archiepiscopum Burdigalensem non posse prohibere Regularibus, habentibus privilegia Apostolica, ut a Dominica Palmaram usque ad Dominicam in Albis inclusivè administrare non valeant Sacramentum Confessionis; posse tamen eisdem prohibere, ut personis secularibus in die Paschatis non administrarent Sanctissimum Eucharistia Sacramentum; etiamsi dicte personae seculares in alia die satisfacerent præcepto Ecclesie hac de re edito.

Confirmationem Pontificis de die 7. Februarii anno 1645. vide apud Joannem Pontium Sum. Theol. disp. 46. n. 121. quæ, teste eodem Auctore, recepta fuit in Galliis 11. Martii anno 1645.

In hoc autem Decreto non solum datur potestas Episcopis imposteriorum prohibendi administrationem Eucharistia in Festo Paschatis; sed declaratur, non obstantibus privilegiis Regularium, Archiepiscopum Burdigalensem jussè potuisse ipsis prohibere, ut personis secularibus in die Paschatis non administrarent Eucharistiam, etiamsi dicte personae seculares in alia die satisfacerent, aut vellent satisfacere præcepto Ecclesie. Ergo Pontifex, & Cardinales, per diem Paschatis, qui in privilegiis Mendicantium excipitur, intellexerunt non tantum Communionem Paschalem, sed etiam ipsum diem materialem.

Et fortè ideo Paulus III. suprà allegatus præter Festum Paschatis excipit Resurrectionem Dominicam dicens: Præterquam in Festo Paschatis, Resurrectionis Dominica, & mortis articulo: quod enim Festum Paschatis, & Resurrectionis Dominicæ non sint synonyma, significat interpunctio.

Verum, ut ab ultimo incipiamus, quamvis interpunctio commatis inveniatur in editione Rodriguez; attamen in Bullario magno est omissa; adeoque ly Resurrectionis Dominice additum videtur majoris explicationis gratià ad distinctionem contra Festum Paschatis Judæorum.

Ad principale Respondeo, Cardinales, ut aliquid concederent Archiepiscopo, pro tunc secutos fuisse sententiam probabilem Henriquez suprà, & aliorum: minimè tamen per hoc Decretum voluisse præjudicare contrariæ sententiæ, quæ communis erat, & in praxi tutissima. Quæ etiam praxis etiamnum viget in his partibus, in quibus Breve illud Apostolicum nondum est promulgatum aut receptum, in tantum ut etiam Patres Societatis publicè Eucharistiam in Festo Paschatis exponant, & quibusvis accedentibus distribuunt.

Deinde non exprimitur in Decreto Archiepiscopum potuisse prohibere, sed dumtaxat: posse prohibere, scilicet pro tempore futuro, non obstantibus privilegiis, quibus Pontifex pro tali Dicecesi ob melius bonum potuit velle derogare, partibus hinc inde auditis.

Restat difficultas, an Religiosi Mendicantes vi suorum privilegiorum possint administrare Communionem Paschalem saltem peregrinis? Respondeo:

CONCLUSIO VII.

Peregrinos posse accipere Communionem Paschalem in Ecclesiis Mendicantium, probabilius docent Recentiores Theologi.

PRæmitto duplicem declarationem Cardinalium. Prima refertur sub hac forma verborum: *Quærebatur, stante privilegio Minoribus & alijs Religiosis concesso, ut omni tempore (præterquam in die Dominica Resurrectionis) posse ab illis Eucharistia sumi; an qui ab eis intra Dominicam in Albis Eucharistiam perceperunt, præcepto de quo in cap. Omnis de Penit. & Remiss. satisfecerint? Congregatio die 23. Januarii 1586. censuit negativè, quia dictum cap. Omnis sicut vult quod quis proprio Parocho confiteatur, ita à proprio etiam Eucharistiam sumat: & quia subdit: Nisi fortè de proprii Sacerdotis consilio dixerit abstinendum ab Eucharistia, ab eodem recipi debet Eucharistia, eius enim est destruere, cuius est condere, Leg. ult. Cod. de Leg. Ed. magis quod tunc Religiosi non poterant hoc Sacramentum ministrare. Card. in Clement. 1. n. 2. de Privilegijs.*

Altera declaratio de 21. Maii 1601. ita sonat: *Congregatio Concilij censuit, non satisfacere præcepto Ecclesie eum, qui Sanctissimum Eucharistia Sacramentum suscepit antè vel post diem Paschatis, non de manu Parocho, sed Regularium habentium à Sede Apostolica privilegium ministrandi hoc Sacramentum, præterquam in die Paschatis.*

An autem hæc declarationes sint authenticæ, poterit Lector facile colligere ex sequenti Decreto Urbani VIII. apud Barbosa in Collect. Bull. verb. Congregatio 2. sub die 11. Augusti anni 1632. *Cum ad notitiam huius sacre Congregationis (Cardinalium) pervenerit, quamplures declarationes, decreta seu decisiones sub nomine eiusdem sacre Congregationis absque auctoritate illius impressas in libri, seu alijs operibus circumferri & allegari, multasq; ex declarationibus, decretis, seu decisionibus iuxta contingentiam casuum, illorumq; qualitates, & circumstantias à se diversis temporibus factas, secundum ea que proponebantur, fuisse alteratas, immutatas, dimmutas, ac forsitan alias mentito S. Congregationis nomine conscriptas, nulloq; propterea authentico sigillo munitas, illasq; per Tribunalia, tam in urbe quam per orbem circumferri & allegari, considerans eadem sacra Congregatio Rituum, quantum detrimenti recipi posse si aliqua fides illis adhibeatur, ex speciali S. D. N. Urbani VIII. iussu mandat & præcipit huiusmodi declarationibus, decretis, seu decisionibus, tam impressis quam*

49.
Duplex de
claratio
Card.

50.
An hæc de
clarationes
sint authentice?

Decretum
Urb. VIII.

quam de
confirmationem
pontificis
summi Pontifex
summi Pontifex

Respondeo
tur illam
fuisse
fundatam
in probabili
sententia
sententia op
posita